

Formvariasjoner

Anne Sara Loe, "t i d" Takashi Mitsui, "Story of the module 12, 5" Babel, 23. mars – 1. april

Form er kanskje, på lik linje med for eksempel natur eller kultur, et av de mest kompliserte ordene i språket vårt. Form kan blant annet dreie seg om fasong, figur, skjønnhet, håndverk, ritualer, bilder, orden, struktur, sammenhenger, art og karakter. På Babel denne uken møtes arbeider fra to kunstnere med bakgrunn fra arkitektur. Anne Sara Loes digitale arbeider deler rom med Takashi Mitsuis arkitektoniske objekter og byr på et rikt spekter av former, organiske så vel som mekaniske.

Fascinasjonen for form kommer til syne på flere måter i arbeidene til Anne Sara Loe. Hun henter inspirasjon fra naturen; fra forgangne og nåtidige livsformer – og kimer som bærer det fremtidige livet i seg. I arbeidene kombineres egne foto med bilder hun finner i tidsskrifter og fagbøker, eller som hun får fra botanikere og leger. Disse kan være røntgen- eller MR-bilder av dyr og mennesker, samt mikroskopiske bilder av pollenkorn, alger og lignende, som bearbeides videre i photoshop. Bildemotivene hennes kan gi assosiasjoner fra det uendelig store til naturens mikroskopiske verden.. Kunstneren omtaler verkene som en slags digitale malerier, da hun jobber i elektroniske lag; med filter, justeringer og farger. Tonene er holdt i kjølig blått, grått og grønt på hvit bakgrunn og gir bildene et dempet og svevende preg. Det er med andre ord ikke snakk om noen uberørt natur, snarere om naturlige former mediert og bearbeidet gjennom forskjellige visualiserings- og redigeringsteknologier. At hun har et estetisk, snarere enn naturvitenskapelig blikk, tillater henne derimot å leke med størrelsesforhold. I bildene danner plante- og dyreformer overganger til våre egne menneskelige former. Månen, med sin runde form, (som her minner litt om en svakblå rundt frukt) er i hennes bildeverden omtrent like stor som en slørete og testikkelformet alge. Naturens orden viser seg gjennom gjentagende, til tider ornamentale former, men beretter samtidig om uendelige variasjoner over samme struktur.

Men det er ikke alltid like lett å vite hva man ser i Loes bilder. For eksempel: En ryggrad danner en krum bue over bildeflaten. Et virveldyr, forteller fornuften meg. Men fra hvilket dyr? Jeg må melde pass, og fortaper meg i de fine detaljene i skjelettstrukturen i stedet. Andre bilder har taktile små former i grønt og svakblått som kan tenkes å være fra innsiden av vår egen kropp så vel som mellom kronbladene på en blomst. Kunstneren deler sin nysgjerrighet og fascinasjon med oss, og får oss til å undre oss over hvor disse vakre formene er hentet fra. En relativt gjenkjennelig fugleform, med halvt utstrakte vingeknokler, viser seg på den ene veggen. Den grå skjelettstrukturen i det inverterte røntgenfotografiet fyller nesten hele bildeflaten. Men den er samtidig spinkel, som

fugleskjelett ofte er (de skal jo holde seg oppe i luften). I et annet bilde aner man en hodeform av et dyr - kanskje en fugl det også? Formen utfolder seg som blålig virvlende røyk over billedflaten, noe som bidrar til å skape en følelse av flyktighet. Et pust, og den er borte i vinden.

På den andre veggen sammenstilles tre bilder, med hver sine avrundede hvite former. Er det knokler? Jeg mener å tro det ene viser frem halvparten av en hodeskalle, hvitt og hardt bein. De andre formene minner også mistenkelig om beinstrukturer. Det er nesten så jeg kjenner den ru og kanskje litt sprø overflaten. Jeg er helt sikker på at det er bein, helt til jeg får vite at det er forstørrede bilder av porøse små pollenkorn. Men likheten i formen var der!

Det slår meg også at de skjøre formene ligner på fossiler – organismer som har gitt avtrykk i stein og er bevart under isen eller i bergformasjoner. Spor av glemt animalsk eller botanisk liv som enda virker svært levende, bevart i den harde steinen. En flygeøgle fra en svunnen tid, fanget i flukt med vingene strekt ut. Tidsaspektet er imidlertid også en del av den fotografiske prosessen. Fotografiet har evnen til å visuelt bevare et utsnitt av virkeligheten for ettertiden. Ved fotografiets spede start forestilte da også mange seg at den virkelige verden klebet seg til filmrullen, som med et fossil.

Men selv om bildene rører ved det organiske livets forgjengelighet og sårbarhet, er det noe svær lett og poetisk over fremstillingene. Knoklene og hodeskalleformen fremstår ikke som groteske; her er vi langt fra Morten Viskums døde rotter på glass. Det er snarere noe lekent over dem, som når et røntgenbilde av selluffer går i samtale med et fotografi av menneskeføtter.

Mens Anne Sara Loe kan sies å arbeide med organiske og skjøre former i alle slags størrelser og variasjoner, tar Takashi Mitsuis prosjekt utgangspunkt i de matematiske målene fra en videokassett og dens filmstrimler. Men de to kunstnerne har likevel utforskningen av form, samt fascinasjonen for variasjoner over de samme formene, til felles. Mitsui jobber ofte konseptuelt, og velger medier og materialer etter hva som best får frem hans ideer. Denne gangen henter han inspirasjon fra arkitekturens modulbegrep, og lar en filmstrimmel på 12,5 cm utgjøre strukturenes modul, dens konseptuelle utgangspunkt. Denne relativt restriktive måten å jobbe på kan sammenlignes med minimalistiske retninger innenfor kunsten, eksempelvis Daniel Buren, som i en periode kun lagde malerier med striper på 8,7cm. Begrensningen Mitsui har satt opp for seg selv gir seg imidlertid til uttrykk i varierte, geometriske former i brettet og klipt farget kartong, hengt opp på veggen. Med utgangspunkt i modulen og det todimensjonale arket skaper han altså tredimensjonale objekter, som kan minne om små modeller for futuristisk arkitektur. At de er utstilt i samme rom som Loes organiske

former gjør imidlertid at jeg får assosiasjoner til ribbein; til brystkasser og fugleskjeletter. Overgangen fra todimensjonal til tredimensjonal form, er noe Mitsui også har jobbet med tidligere, og han kan dermed sies ha et slektskap med blant annet den minimalistiske kunstneren Frank Stella. Det vi tar for å være todimensjonale objekter bebor jo det samme tredimensjonale rommet som oss.

Innerst i rommet har kunstneren lagd en "videoinstallasjon". Men det er bare et ordspill. Installasjonene er ikke det vi vanligvis forbinder med videoinstallasjoner. Her er ingen skjermer eller flimrende bilder. Han har strekt filmstrimlene fra golv til tak, som en slags søyler i geometriske former. En slags fjern, geometrisk slektning av søylene på Pantheon i Athen med sine riller? Til tross for sin statiske form; når vi beveger oss rundt dem gir de en optisk illusjon av bevegelse, og den reflekterende filmen flimrer lett i lyset.

Både mekaniske og organiske former kan generere utallige formvariasjoner. Og om man tenker på at organismen foruten å være levd liv også kan forstås som bestående av naturens byggesteiner og strukturer er kan hende er ikke avstanden fra Mitsui til Loes arbeider så stor?

Anja Johansen